

colecția **monografii**

CORINA GEORGIANA COSTEA (CIOROIU)

**MODALITĂȚI DE SALVGARDARE A DEBITORULUI
AFLAT ÎN DIFICULTATE FINANCIARĂ SAU INSOLVENȚĂ**

CORINA GEORGIANA COSTEA (CIOROIU)

**MODALITĂȚI DE SALVGARDARE
A DEBITORULUI AFLAT ÎN DIFICULTATE
FINANCIARĂ SAU INSOLVENȚĂ**

**Universul Juridic
București
- 2023 -**

Cuvânt-înainte.....	7
Abrevieri.....	9
Introducere	11

Capitolul I

Noțiuni introductive privind procedurile de salvagardare reglementate de Legea

nr. 85/2014	17
Secțiunea I. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență în concepția Legii nr. 85/2014	17
§1. Conceptele de „debitor în dificultate”, „insolvență”, „insolvabilitate” și „faliment”	17
1.1. Delimitare între starea de dificultate financiară și starea de insolvență	29
1.2. Delimitare între starea de insolvență și cea de insolvabilitate	30
1.3. Delimitare între insolvență §371i faliment	32
§2. Scopul Legii nr. 85/2014	34
§3. Principiile care stau la baza procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență	36
Secțiunea a II-a. Categoriile de debitori cărora li se aplică procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență	38
Secțiunea a III-a. Aspecte generale privind procedurile preventive	42
§1. Mandatul ad-hoc	42
§2. Concordatul preventiv.....	45
Secțiunea a IV-a. Aspecte generale privind procedura reorganizării judiciare.....	49
Secțiunea a V-a. Particularități și elemente comune ale procedurilor de salvagardare	55
§1. Particularitățile procedurilor preventive.....	55
§2. Particularitățile procedurii reorganizării judiciare	59
§3. Elemente comune ale procedurilor de salvagardare	63

Capitolul II

Reforma legislației naționale privind procedurile de salvagardare a debitorului	65
Secțiunea I. Scurt istoric al reglementării procedurii falimentului pe plan național	65
Secțiunea a II-a. Analiză comparativă.....	68
§1. Procedurile preventive în reglementarea actuală și cea anterioară	68
§2. Procedura reorganizării judiciare în reglementarea actuală și anterioară.....	71
Secțiunea a III-a. O.U.G. nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative: reglesul din calea progresului.....	74
Secțiunea a IV-a. Ajutorul de stat	81

Capitolul III

Reforma legislației europene în materia insolvenței	86
Secțiunea I. Analiză comparativă între reglementarea europeană actuală și cea anterioară privind insolvența	87
Secțiunea a II-a. Directiva (UE) 2019/1023 în materia restructurării: Implementarea în legislația națională.....	91

Capitolul IV

Procedurile de prevenire a insolvenței	102
Secțiunea I. Evocarea procedurilor de prevenire a falimentului pe plan național	102
§1. Moratoriul	104
§2. Măsurile preventive	107
§3. Concordatul preventiv	109
§4. Lichidarea judiciară a datoriilor comerciale	112
Secțiunea a II-a. Aspecte de drept comparat	115
Secțiunea a III-a. Tratatul extrajudiciar al dificultăților debitorului	126
§1. Modalități de prevenire a dificultăților financiare	126
§2. Mecanisme de alertă privind dificultățile financiare	133
§3. Cauzele dificultăților financiare. Potențiale remedii	138
§4. Responsabilitățile organelor de conducere ale debitorului în scenariul probabilității insolvenței	142
Secțiunea a IV-a. De la tratamentul extrajudiciar al dificultăților financiare la cel judiciar	145

Capitolul V

Mandatul ad-hoc	148
Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii mandatului ad-hoc	148
Secțiunea a II-a. Deschiderea procedurii mandatului ad-hoc	150
Secțiunea a III-a. Organele care aplică procedura	152
Secțiunea a IV-a. Redresarea debitorului aflat în dificultate financiară prin procedura mandatului ad-hoc	155
§1. Măsurile cuprinse în mandatul ad-hoc	155
§2. Negocierile purtate cu debitorul și creditorii	157
Secțiunea a V-a. Încetarea mandatului ad-hoc	159

Capitolul VI

Concordatul preventiv	161
Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii concordatului preventiv	161
Secțiunea a II-a. Deschiderea procedurii concordatului preventiv	166
Secțiunea a III-a. Desfășurarea procedurii concordatului preventiv	169
§1. Organele care aplică procedura	169
§2. Participanții la procedură	184
Secțiunea a IV-a. Formalitățile concordatului preventiv	188
Secțiunea a V-a. Redresarea debitorului aflat în dificultate financiară prin procedura concordatului preventiv	191
§1. Oferta de concordat preventiv	191
§2. Proiectul de concordat preventiv	193
Secțiunea a VI-a. Omologarea concordatului preventiv și efectele sale	199
Secțiunea a VII-a. Încetarea concordatului preventiv	205

Capitolul VII

Proiectul de lege având ca obiect transpunerea Directivei (UE) 2019/1023 în materia restructurării	211
Secțiunea I. Aspecte generale	211
Secțiunea a II-a. Abrogarea mandatului ad-hoc. Acordul de restructurare	217
Secțiunea a III-a. Procedura concordatului preventiv	227

Secțiunea a IV-a. Concluzii asupra Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 85/2014	241
Capitolul VII¹	
Legea nr. 216/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative	246
Capitolul VIII	
Aspecte generale privind procedurile de insolvență	261
Secțiunea I. Geneza și evoluția procedurii reorganizării judiciare pe plan național.....	261
Secțiunea a II-a. Aspecte de drept comparat	266
Secțiunea a III-a. Tratatamentul judiciar al dificultăților debitorului.....	273
§1. Cauzele stării de insolvență.....	273
§2. Responsabilitățile organelor de conducere ale debitorului	275
Capitolul IX	
Deschiderea procedurii insolvenței	280
Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii insolvenței.....	280
Secțiunea a II-a. Cererea introductivă	284
§1. Cererea debitorului	284
§2. Cererea creditorului/creditorilor.....	290
Secțiunea a III-a. Organele care aplică procedura insolvenței.....	292
§1. Instanțele judecătorești	293
1.1. Tribunalul.....	293
1.2. Curtea de Apel	294
§2. Judecătorul-sindic	295
§3. Administratorul judiciar	296
Secțiunea a IV-a. Participanții la procedura insolvenței	298
§1. Adunarea creditorilor	298
§2. Comitetul creditorilor	300
§3. Administratorul special	301
Secțiunea a V-a. Efectele declanșării procedurii insolvenței	302
Capitolul X	
Procedura reorganizării judiciare	307
Secțiunea I. Noțiunea reorganizării judiciare	307
Secțiunea a II-a. Conținutul planului de reorganizare	309
Secțiunea a III-a. Persoanele îndreptățite să propună un plan de reorganizare	325
Secțiunea a IV-a. Formalitățile procedurii reorganizării judiciare	328
§1. Depunerea și comunicarea planului.....	328
§2. Publicitatea planului de reorganizare	329
§3. Votul creditorilor asupra planului de reorganizare	330
§4. Confirmarea planului de reorganizare	332
Secțiunea a V-a. Perioada de reorganizare.....	335
§1. Modificarea planului de reorganizare	338
Secțiunea a VI-a. Închiderea procedurii reorganizării judiciare.....	339
§1. Succesul planului de reorganizare.....	339
§2. Eșecul planului de reorganizare	340
Concluzii și propuneri de lege ferenda	346
Bibliografie	357

Cuvânt-înainte

Lucrarea tratează cele trei proceduri de salvagardare reglementate la nivel național prin prisma Legii nr. 85/2014, respectiv procedura mandatului ad-hoc, în prezent abrogată și înlocuită cu procedura acordului de restructurare, procedura concordatului preventiv și procedura reorganizării judiciare atât în reglementările anterioare, cât și în reglementarea actuală, ca urmare a transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2019/1023 în legislația națională.

Atât reforma națională, cât și cea europeană în materia insolvenței aduc procedurile de salvagardare în prim-plan, cu scopul de a transforma aplicarea procedurilor formale de insolvență în excepția de la regulă, urmărindu-se ca acestea să fie rezervate exclusiv profesioniștilor care nu mai pot fi salvați de la faliment. Toate aceste argumente dezvăluie actualitatea și importanța temei tratate.

Am decis să abordez acest subiect din mai multe considerente, pornind de la faptul că, deși la nivel național sunt reglementate trei proceduri de remediu, totuși acestea au cunoscut un grad de succes limitat, iar procedura falimentului este cel mai comun tratament legal aplicat debitorilor ajunși în insolvență. De asemenea, am avut în vedere și faptul că aceste proceduri, în special cele de preinsolvență, nu sunt suficient tratate în doctrină, fiind necesară, din punctul meu de vedere, o abordare exhaustivă a acestora, raportat la importanța lor.

Lucrarea se fundamentează pe premisa că probabilitatea insolvenței și chiar insolvența însăși sunt reversibile în situația unor debitori viabili. Recunoscând posibilitatea de reversibilitate a unui dezechilibru financiar al profesioniștilor, legiuitorul reglementează modalitățile prin care se poate asigura salvagardarea acestora de la insolvență și chiar de la faliment, materializate în trei proceduri care se aplică în funcție de intensitatea dificultăților.

Am apreciat necesară o analiză a genezei procedurilor de remediu la nivel național, pentru a surprinde atât motivele care au stat la baza reglementării acestora, cât și modalitatea în care legiuitorul a decis să le abordeze. Astfel, o secțiune a lucrării este dedicată măsurilor reglementate la începutul sec. XX pentru evitarea falimentului comercianților. În urma unei cercetări amănunțite, am identificat patru astfel de măsuri, respectiv moratoriul antifalimentar, măsurile preventive, concordatul preventiv și lichidarea judiciară a datoriilor comerciale. Acest ultim instrument, dezvoltat de legiuitorul român fără a avea la bază nicio sursă de inspirație, a reglementat atât *posibilitatea finanțării unui debitor aflat în încetare de plăți, cât și prioritatea la distribuire a acestor sume*. Acest aspect formează în prezent un principiu fundamental al Legii nr. 85/2014 și un element-cheie promovat de Directiva în materia restructurării.

Astăzi, ne aflăm în etapa în care un impas în afaceri nu mai declanșează consecința ireversibilă a falimentului, însă este prioritară anticiparea acestui impas, în vederea implementării unor măsuri de remediu. În urma modificării legislative recente, sunt reglementate în prezent mecanismele de avertizare timpurie având rolul de a detecta și de a preveni debitorul cu privire la un posibil risc de insolvență, această responsabilitate revenind creditorului bugetar, pe care l-am numit pe parcursul lucrării „*creditorul permanent al oricărui profesionist*”.

Scopul mecanismelor de avertizare timpurie este acela de a face debitorul conștient asupra unui posibil risc de insolvență care trebuie preîntâmpinat. De aceea, în sarcina organelor de conducere ale societăților sunt reglementate în prezent responsabilități care vizează anumite obiective generale ale limitării acestui risc.

La nivel național, procedurile de restructurare voluntară sunt reprezentate în prezent de acordul de restructurare și concordatul preventiv care, pentru prima dată în istoria reglementării lor, sunt aduse în prim-plan, fiind incluse în scopul Legii nr. 85/2014.

Alături de cele menționate mai sus, Legea nr. 216/2022 a introdus și alte elemente care marchează un veritabil progres legislativ, printre cele mai importante numărându-se (i) eliminarea unuia dintre cele mai mari neajunsuri ale reglementării anterioare – excluderea din sfera legii a profesiilor liberale; (ii) stabilirea unui cadru legal de protecție a finanțărilor noi și intermediare, precum și cel de protecție a finanțatorului; (iii) adăugirea duratei de desfășurare a procedurilor de preinsolvență la perioada suspectă, în vederea prevenirii unor eventuale abuzuri ale debitorului; (iv) facilitatea probatorie a stării de dificultate; (v) scăderea pragului de voturi necesare implementării unui acord sau a unui plan de restructurare, precum și posibilitatea judecătorului-sindic de a confirma un acord sau de a omologa un plan chiar și în lipsa îndeplinirii acestei condiții.

Crearea, dezvoltarea și consolidarea unei culturi de salvare a afacerilor viabile au devenit, în ultimii ani, o prioritate la nivelul Uniunii Europene. În viziunea europeană, lichidarea ar trebui să constituie excepția de la regula generală a continuității activității unui debitor aflat într-un impas temporar. Această viziune a constituit unul dintre motivele care au stat la baza reformei legislației europene în materia insolvenței.

În prezent, economia globală se confruntă concomitent cu mai multe crize, dintre care amintim criza politică generată de invazia Federației Ruse în Ucraina, criza de personal, criza energetică, criza materiilor prime, criza generată de creșterea necontrolată a prețurilor, criza de cipuri electronice, precum și nivelul ridicat al inflației. Așadar, este o certitudine faptul că întreprinderile se vor confrunta cu obstacole greu de trecut în perioada ce urmează. Din acest motiv, noile proceduri de prevenire a insolvenței, alături de procedura formală de salvagardare a reorganizării judiciare, vor putea contribui decisiv la revitalizarea mediului de afaceri.

Printre motivele succesului limitat pe care procedurile de salvagardare l-au cunoscut până în prezent, am identificat, în urma cercetării, două cauze principale: lipsa unei tradiții a acestor proceduri și aplicarea lor selectivă în momente de criză. Aceasta se datorează unei lipse de culturi a negocierii într-un mediu de afaceri încă tânăr. Dacă ne uităm la Statele Unite, reorganizarea judiciară datează din 1898, iar mecanismul cramdown datează din 1944. Astăzi, mecanismul reorganizării din SUA este folosit pentru creșterea controlată a companiei. În Japonia, ratele de recuperare a creanțelor creditorilor sunt mari deoarece, în cultura lor, a rămâne dator este o rușine socială. La fel este cazul mandatului ad-hoc din legislația franceză, al cărui succes derivă din aplicarea îndelungată a acestuia în practică. Astfel, *tradiția și cutumele* reprezintă elemente determinante.

De asemenea, lipsa popularizării procedurilor de prevenire a insolvenței a contribuit la aplicarea lor limitată în practică, acesta fiind unul dintre motivele pentru care am decis să abordez acest subiect.

Prezenta lucrare trebuia inițial să se intituleze „*Stingerea creanțelor prin procedura reorganizării judiciare*”. Însă am avut deosebita onoare de a-l avea îndrumător pe dl Prof. univ. dr. Stanciu D. Cărpenu, care, într-una dintre conversațiile noastre, m-a rugat să-mi argumentez opțiunea. I-am răspuns că momentul în care am înțeles ce presupune acest mecanism a fost cel în care m-am decis să devin practicant în insolvență. La scurt timp, dânsul mi-a propus extinderea temei, astfel încât să includ și procedurile de prevenire a insolvenței. Începând documentarea și cercetarea, am descoperit un adevărat univers, despre care nu știam foarte multe, dar care, iată, a devenit elementul central al acestei lucrări. Din acel moment, am început să promovez procedurile de prevenire a insolvenței și în activitatea mea profesională. După multă vreme, am realizat că domnul Profesor a știut sau a intuit, chiar mai bine decât mine, ceea ce eu voiam să cercetez și să profesez. Acesta este impactul pe care domnul Profesor l-a avut asupra mea. Am bucuria că a putut vedea, măcar parțial, rezultatele muncii pe care am depus-o și sper că l-am făcut mândru de acest lucru. Fără îndrumarea și încurajarea Domniei Sale, această lucrare nu ar fi ieșit la lumină.

Mulțumesc, domnule Profesor!

Capitolul I

Noțiuni introductive privind procedurile de salvagardare reglementate de Legea nr. 85/2014

Secțiunea I. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență în concepția Legii nr. 85/2014

§1. Conceptele de „debitor în dificultate”, „insolvență”, „insolvabilitate” și „faliment”

În concepția Legii nr. 85/2014, există o delimitare între debitorul aflat în dificultate financiară și debitorul aflat în insolvență, care, în funcție de *starea patrimonială* în care se află, vor face obiectul unor proceduri diferite – de prevenție sau de tratament. Delimitarea se impune atât din perspectiva identificării tratamentului legal aplicabil debitorului, cât și din perspectiva efectelor care se produc asupra acestuia și a creditorilor săi.

Procedura mandatului ad-hoc și concordatul preventiv au fost reglementate pentru prima oară, în perioada postcomunistă, de Legea nr. 381/2009, al cărei scop – salvagardarea întreprinderii în dificultate – oferea acestora un caracter **de prevenție**. Condiția declanșării acestor proceduri era ca debitorul să nu se afle în stare de insolvență. Această reglementare definea „întreprinderea în dificultate”³⁰ sub forma unei întreprinderi „al cărei potențial de viabilitate managerială și economică se află într-o stare dinamică descrescătoare, dar al cărei titular execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile”³¹. Potrivit doctrinei, „întreprinderea în dificultate este o afacere care nu este bună sau nu *mai este* bună și, de aceea, provoacă pierderi titularului său ori se îndreaptă către faliment”³².

Actuala reglementare definește **debitorul în dificultate financiară** drept „(...) debitorul care, deși execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile, are un grad de lichiditate pe termen scurt redus și/sau un grad de îndatorare pe termen lung ridicat, ce pot afecta îndeplinirea obligațiilor contractuale în raport cu resursele generate din activitatea operațională sau cu resursele atrase prin activitatea financiară”³³.

Din această definiție rezultă că *starea de dificultate financiară* reprezintă o stare a patrimoniului debitorului, dar și condiția de admisibilitate a deschiderii procedurilor preventive. Așa fiind, putem afirma faptul că *starea de dificultate financiară* prezintă un dublu rol.

În ceea ce privește perspectiva patrimonială a stării de dificultate financiară, se observă că legiuitorul face trimitere la concepte economice, stabilind ca repere ale acestei stări patrimoniale indicatorii privind *rata lichidității imediate și gradul de îndatorare*. Acești indicatori economici, în viziunea legii, au capacitatea de a scoate la iveală un *posibil* dezechilibru financiar care se poate transforma în stare de insolvență. „Lichiditatea generală sau gradul de îndatorare pe termen lung

---

³⁰ A se vedea A.G. Atanasiu, *Conceptul de întreprindere în dificultate*, în RRDA nr. 1/2010, pp. 85-88.

³¹ Art. 3 lit. b) din Legea nr. 381/2009.

³² Gh. Piperea, *Drept comercial. Întreprinderea*, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 38.

³³ Art. 5 pct. 27 din Legea nr. 85/2014.

reprezintă raportul dintre totalitatea activelor circulante³⁴ și totalitatea datoriilor debitorului³⁵.” „Indicatorul trebui să fie între 1 și 2 pentru ca debitorul să nu fie considerat în dificultate financiară. Dacă indicatorul este sub 0,6, este sub pragul de siguranță.”³⁶

Atunci când debitorul depune eforturi sporite pentru transformarea activelor circulante în numerarul necesar acoperirii creanțelor și a continuării activității, viabilitatea sa poate scădea, acest lucru afectând capacitatea de autofinanțare și de dezvoltare a activității debitorului. Întrucât debitorul este cel care resimte presiunile activității sale curente, materializate în presiuni financiare, apreciem că amplexarea dezechilibrului poate fi identificată printr-un examen economico-financiar, având la bază documente financiar-contabile actualizate. Întrucât *execută sau este capabil să își execute obligațiile exigibile*, debitorul în dificultate financiară nu manifestă semne exterioare ale unui potențial dezechilibru, motiv pentru care creditorii nu pot avea cunoștință de eventualele probleme ale debitorului lor.

Legea precizează că debitorul în dificultate fie execută, fie dispune de *capacitatea* de a executa obligațiile exigibile. Se ridică astfel următoarea întrebare: la ce situații se referă legiuitorul în privința debitorului care *este capabil* să execute obligațiile exigibile? Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să avem în vedere fixarea în timp a îndeplinirii obligațiilor de către debitor, prin raportare la exigibilitatea creanțelor și la îndeplinirea condiției ce vizează valoarea-prag.

Astfel, pe de o parte, din formularea textului legal înțelegem că debitorul nu și-a îndeplinit obligațiile la scadență, iar de pe altă parte, fiind în dificultate financiară, se exclude ipoteza insolvenței, așa încât debitorul fie nu a depășit scadența de 60 zile față de creditorii săi, fie se află în situația în care va putea plăti la scadență datoriile exigibile angajate, cu fondurile pe care le va avea disponibile la acea dată. Ipoteza din urmă se exclude întrucât, dacă debitorul ar avea fonduri disponibile pentru plata obligațiilor atunci când acestea devin scadente, atunci el ar fi în situația în care *execută* obligațiile exigibile, iar nu în situația în care *este capabil* să le execute. Având în vedere aceste argumente, putem afirma faptul că *debitorul care este capabil* să execute obligațiile exigibile se află într-una din următoarele ipoteze: (i) fie execută obligațiile exigibile **după data scadenței**, dar **fără a depăși 60 de zile de la scadență**, fie (ii) poate apela la alte modalități de transformare ori stingere a datoriei cum ar fi, de exemplu, darea în plată, novația, compensarea datoriilor reciproce, dacă este cazul, contractarea unui credit bancar în vederea plății, fără depășirea scadenței cu 60 zile etc.

Dispozițiile Legii nr. 85/2014 se completează, în limita compatibilității, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil. Obligația este definită ca „o legătură de drept în virtutea căreia debitorul este ținut să procure o prestație creditorului, iar acesta are dreptul să obțină prestația datorată”³⁷. „Astfel, prin obligație civilă înțelegem îndatorirea subiectului pasiv al raportului juridic civil de a avea o anumită conduită, corespunzătoare dreptului subiectiv corelativ, care poate consta în a da, a face sau a nu face ceva și care, în caz de nevoie, poate fi impusă prin forța coercitivă a statului.”³⁸ Modalitățile privind stingerea obligațiilor sunt enumerate în cuprinsul art. 1615 C. civ.

Se ridică următoarea întrebare: este considerat de lege a fi în dificultate financiară debitorul care, deși a depășit scadența de 60 zile, nu îndeplinește condiția valorii-prag? Sub un prim aspect,

³⁴ Conform structurii bilanțului, în categoria activelor circulante intră stocurile, creanțele, investițiile pe termen scurt, casa și conturile la bănci.

³⁵ N. Țândăreanu, *Codul insolvenței comentat. Vol. I – art. 1-182*, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 47.

³⁶ N. Țândăreanu, *Codul insolvenței adnotat. Noutăți, examinare comparativă și note explicative*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 36.

³⁷ Art. 1164 C. civ.

³⁸ G. Boroi, C.A. Angheliescu, *Curs de drept civil: partea generală*, ed. a II-a revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 67.

trebuie precizat faptul că atât art. 5 pct. 72 din Legea nr. 85/2014, cât și art. 3 pct. 1 din Legea nr. 85/2006 au făcut în repetate rânduri obiectul unui control de constituționalitate, normele legale fiind criticate din prisma inegalității de drepturi și a îngrădirii accesului la justiție, excepțiile de neconstituționalitate fiind însă respinse. Curtea a reținut că „(...) legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea reglementării unor situații deosebite”³⁹ și că „(...) debitorul aflat în dificultate financiară poate solicita, în urma îndeplinirii condițiilor prevăzute de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, deschiderea unei proceduri de concordat preventiv (...)”⁴⁰. Întrucât o astfel de situație nu califică debitorul ca fiind în stare de insolvență, trebuie să admitem totuși că nu se exclude ipoteza stării de dificultate financiară cât timp debitorul nu are fonduri pentru acoperirea obligațiilor nici după 60 de zile de la scadența acestora. Pentru aceste argumente, opinia noastră este că situația descrisă poate să încadreze debitorul în starea de dificultate financiară, însă, pentru accesarea procedurilor de prevenire a insolvenței, trebuie să se facă dovada acestei stări.

Pentru că legea distinge subtil două situații cu privire la capacitatea debitorului de a-și îndeplini obligațiile, respectiv *execută* sau are *capacitatea* de a-și executa obligațiile exigibile, apreciem că starea patrimonială a debitorului în dificultate se poate împărți în 2 categorii: (i) o stare de dificultate financiară *posibilă*, atunci când debitorul execută obligațiile exigibile, dar resimte sau anticipează totuși o presiune financiară în activitatea sa curentă și (ii) o stare de dificultate *probabilă*, pe care o putem denumi stare de dificultate financiară **accentuată**, atunci când debitorul depășește scadența obligațiilor exigibile, dar nu mai mult de 60 zile. În susținerea acestor argumente, avem în vedere doctrina de specialitate, care a statuat că „dificultatea financiară nu se confundă cu insolvența instalată, dar poate fi vecină cu insolvența iminentă”⁴¹. De asemenea, avem în vedere și rațiunea Legii nr. 85/2014, care prevede, în cazul procedurii concordatului preventiv, suspendarea de drept a executărilor silite declanșate împotriva debitorului, urmare a omologării concordatului preventiv, precum și posibilitatea suspendării provizorii a acestora în baza ofertei de concordat preventiv.

Din perspectiva condiției de admisibilitate a declanșării procedurilor preventive, avem în vedere faptul că dificultatea financiară, ca stare patrimonială, trebuie să fie dovedită de către debitorul care formulează cererea. Prin cererea sa, debitorul trebuie să facă dovada existenței stării de dificultate financiară, dar și dovada faptului că nu se află în insolvență. De altfel, cercetarea și stabilirea stării de dificultate financiară, precum și a faptului că societatea nu se află în insolvență implică o analiză a situației economico-financiare a debitorului, ceea ce înseamnă că debitorul va anexa cererii de deschidere a unei proceduri de prevenire a insolvenței toate documentele financiar-contabile pe care le consideră necesare pentru o apreciere cât mai exactă a stării în care se află.

Jurisprudența a arătat că „(...) aceste aspecte implică un probatoriu complex, care să reflecte în detaliu și cu exactitate starea financiar-economică a societății presupunând în principal depunerea situației financiare, descrierea debitelor cu precizarea scadenței, a gradului de prioritate și a posibilităților de acoperire, indicarea posibilităților de finanțare, depunerea contractelor aflate în derulare și a prognozei finalizării acestora și în general toate elementele care să permită aprecierea posibilităților de redresare economică”⁴².

³⁹ CCR, Dec. nr. 333/2012, publicată în M. Of. nr. 372 din 31 mai 2012.

⁴⁰ CCR, Dec. nr. 167/2016, publicată în M. Of. nr. 496 din 4 iulie 2016.

⁴¹ Gh. Piperea, în Gh. Piperea (coord.), *Codul insolvenței. Note, corelații, explicații. Art. 1-203*, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 192.

⁴² Trib. Bacău, s. a II-a civ. și de cont. adm. și f., sent. civ. nr. 556 din 12 august 2015 – www.rolii.ro.